

Årjelsaemieh samarbeidsavtale for perioden 2010 - 2013

Samarbeidspartene er Sametinget i Norge, Nordland fylkeskommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Hedmark fylkeskommune.

Målet med avtalen

Styrke og synliggjøre samisk kultur, språk og samfunnsliv.

Grunnlaget for avtale

- Samene er ett folk med felles historie, kultur, språk og tradisjoner
- Avtalen skal legge forholdene til rette for et varig fast samarbeid mellom partene i saker som angår samene og samiske områder i de sørsamiske fylkene
- Partene er forpliktet til å ta et aktivt medansvar for sikring og utvikling av samisk kultur og samfunnsliv
- Det sørsamiske samfunnet må styrkes, og ha muligheter til utvikling på egne premisser
- Avtalen skal bidra til utvikling i sørsamisk område i samsvar med nasjonal samepolitikk og internasjonale forpliktelser
- Fylkeskommunens rolle som regionalpolitisk aktør gir gode muligheter for samarbeid og utvikling i sørsamisk område

Partene erklærer herved at de har blitt enig om følgende:

Strategier

Det sørsamiske området er og har vært bebodd og brukt av det samiske folk fra de eldste tider. Området er stort og strekker seg i dag over mange politiske og administrative grenser. Dette forutsetter en felles og helhetlig innsats over fylkesgrensene for å ivareta den sørsamiske befolkningens behov og interesser. De lange avstander og den spredte bosettingen gjør at det må være en viss spredning i funksjoner og institusjoner som skal betjene den sørsamiske befolkningen, og at disse lokaliseres i de ulike tyngdepunkter i de tre regionene. Spesielt skal tiltak rettet mot kvinner og ungdom prioriteres.

Den sørsamiske befolkningen betjenes av et sett av ulike samiske og norske institusjoner innenfor det sørsamiske området.

- Det sørsamiske samfunnet har behov for sterke institusjoner for å ivareta de samiske interessene.
- Det er behov for solide nettverk mellom de ulike institusjonene for å utnytte dagens ressurser på en best mulig måte.

Samisk kultur og samfunnsliv er under press fra det norske storsamfunnet på mange måter. Dette kan motvirkes gjennom en aktiv og bevisst planlegging på fylkesnivå. Dette er særdeles viktig med tanke på at reindriftens arealbruk strekker seg over flere kommunegrenser. Hensynet til samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsutvikling må tilrettelegges slik i planprosessene at de ikke blir truet, men får utviklingsmuligheter.

- Partene vil bidra til å sette samiske spørsmål på dagsorden i alle virksomhetsområdene og å gi bedre informasjon til sine medaktører for å styrke arbeidet med samiske spørsmål.
- Partene vil i samarbeid med øvrige aktører bidra til kompetanseutvikling i samiske spørsmål innen ulike fagområder.

Internasjonalt sett er samisk og i særdeleshet sørsamisk språk å betrakte som truede språk. Språkets utviklingsmuligheter skal sikres bl.a. gjennom sameloven. Bevaring og utvikling av det samiske språket forutsetter at barn og unge gis reelle muligheter til å lære og å bruke det.

- Offentlige myndigheter er forpliktet til å ta et aktivt medansvar for sikring og utvikling av samisk språk på ulike nivåer. Partene ser det som nødvendig at det iverksettes tiltak for vitalisering av sørsamisk språk.

Fylkeskommunene har hovedansvaret for videregående opplæring og er forpliktet til å ta et aktivt medansvar for sikring og utvikling av samisk språk på videregående nivå. Opplæringsloven hjemler også voksnes rett til grunn- og videregående opplæring og derav følger også individuell rett til opplæring i samisk.

- Partene vil arbeide for å sikre forsvarlig samisk relaterte tilbud på førskole-, grunnskole og videregående nivå samt tilbud relatert til høyere utdanning. Det forutsettes økte statlige bevilgninger til kommuner og fylkeskommuner for å realisere kunnskapsløftet samisk.

Reindriftsnæringen er den vesentligste samiske næringen i sørsamisk område, men samtidig også det viktigste kulturbærende elementet. Næringen er sårbar overfor arealinngrep og rovdyrplage. Et nært samarbeid mellom samarbeidspartene innenfor disse spørsmålene er derfor viktig. Det er også viktig å se på muligheten for å videreutvikle reindriften bl.a. gjennom økt verdiskaping i næringen.

- Partene vil bidra til bedre dialog om arealbruken på tvers av kommunegrensene
- Øke verdiskapingen i reindriften

Duedtie i sørsamisk område er viktig som kulturbærer, som identitetsskapende element og som samisk næring. Duedtie har et potensial for å skape flere arbeidsplasser og er også et viktig element i styrking av det samiske språket.

Arenaer for samisk kulturutøvelse er viktig for utvikling av kunnskap og næringer og for å styrke kulturelle og sosiale bånd og danne grunnlaget for kollektiv identifikasjon.

- Partene vil arbeide for å synliggjøre samhandlingen mellom kultur og næring, men også skape rom for moderne kulturuttrykk som dans, teater, musikk, litteratur m.v.

Handlingsdel

1. Språk

Internasjonalt sett er samisk et truet språk og sørsamisk er blant de samiske språkene som er i størst fare for å gå tapt. Gjennomførte språktiltak synes å ha hatt positiv effekt på vitalisering av språket, men fortsatt språkinnsett er avgjørende. Partene vil derfor arbeide for å etablere språksentre i Hattfjelldal og på Snåsa og videreutvikle Aajege samisk språk- og kompetansesenter på Røros.

- Partene vil bidra til oppfølging av regjeringens handlingsplan for samisk språk.
- Utfordringer som følge av forvaltingsområdet for samisk språk må tas opp særskilt.
- Partene vil stimulere til økt forskning innen sørsamisk språk.

2. Opplæring/Kompetanse

Språkutfordringene er nært knyttet til opplæringstilbudet. Partene skal arbeide for at det skal bli mulig å gjennomføre et helhetlig utdanningsløp innen samisk relaterte fag. Partene vil særlig fokusere på bedre forutsigbarhet og økte statlige bevilgninger til fylkeskommunene og kommuner for å realisere Kunnskapsløftet – samisk.

Fylkeskommunene og Sametinget skal i fellesskap arbeide for å

- bedre rekrutteringen av lærerkrefter
- etablere og samordne eksisterende og nye stipendordninger til høyere utdanning
- styrke nettverksbyggingen
- utvikle læremidler
- sikre samisk kompetanse i lærerutdanningen
- bedre rekrutteringen av elever og studenter
- styrke voksenopplæringen i samisk språk

Partene skal sammen involvere statlige og kommunale myndigheter i dette arbeidet.

Partene vil opprette et nettverk mellom Sametinget og aktuelle videregående skoler.

Partene vil legge til rette for realkompetanse vurdering og yrkesprøving i aktuelle fagområder når det gjelder samisk realkompetanse.

Fylkeskommunene og Sametinget vil arbeide for å sikre en fleksibel fagopplæring i samiske reindrift og duectie. Partene vil arbeide for at det opprettes flere lærlingplasser for reindriften og duectie i sørsamisk område. De videregående skoler som har et ansvar for fagopplæringen i duectie og reindrift, samt aktuelle

parter, vil arbeide for at skolene får tilstrekkelig med ressurser for å kunne fylle denne oppgaven på en forsvarlig måte.

Partene vil i fellesskap utarbeide et studieprogram for den videregående skole. Målsettingen med programmet skal være at ingen elever skal gå ut av den videregående skole uten å ha grunnleggende kjennskap til samisk historie, kultur og samfunnsliv.

3. Informasjon

Partene har et felles ansvar for at befolkningen og offentlige instanser i fylkene har kunnskaper om samiske spørsmål. På egne nettsteder og på andre måter vil partene videreformidle relevant informasjon.

Sametinget skal gi informasjon på nettsteder og i informasjonshyller om fylkeskommunenes arbeid med samiske forhold.

Fylkeskommunene og Sametinget vil i samarbeid spre informasjon om Sametinget, Sametingets valgmannstall og sametingsvalg blant ansatte, elever og innbyggere i fylkeskommunene. Slik informasjon skal finnes på fylkeskommunens nettsteder og i informasjonshyller for publikum i fylkeskommunale institusjoner. Sametinget skal sørge for at fylkeskommunene har tilgang til informasjonsmateriell om Sametinget, samemantallet og sametingsvalg, samt informere og veilede ved behov.

Informasjonen skal i størst mulig grad formidles også på samisk.

4. Media

Partene vil arbeide for å få til et helhetlig medietilbud i TV, radio og aviser. Særlig skal det satses på utvikling av programmer for barn og ungdom. Det bør også arbeides frem en stipendordning for å bedre rekrutteringen til samisk språkarbeid innenfor media.

5. Arealforvaltning med kulturminnevern

Fylkeskommunene og Sametinget vil samarbeide om arealforvaltningssaker gjennom Planforum.

Fylkeskommunene og Sametinget vil støtte og veilede kommuner i det sørsamiske området der det drives reindrift slik at man får til en best mulig arealforvaltning som ivaretar de samiske reindriftinteressene. Partene skal inngå et mer forpliktende samarbeid i forvaltningen av kulturminner etter kulturminneloven, jf. forskrift om faglig ansvarsfordeling etter kulturminneloven, § 3 samarbeidsplikt.

Partene forpliktes til årlige samarbeidsmøter om kulturminnevern og arealspørsmål på administrativt nivå.

6. Kultursentre og museumsaktivitet

Sijte Jarng, Saemien Sijte og Rørosmuseet er spesielt viktig arenaer for kultur- og museumsaktivitet. Partene skal arbeide for å styrke dokumentasjon, sikring og formidling av samisk kulturhistorie i området.

Partene støtter det etablerte nasjonale museumsnettverket og vil utfra Sametingets og fylkeskommunenes forvaltingsansvar bidra til å sikre et best mulig totalresultat. Formålet for nettverket er å fremme samarbeid mellom museer som har samisk kulturhistorie som en del av sin virksomhet.

Partene skal jobbe for at Saemien Sijte utvikles til å ha en nettverksfunksjon for samisk museumsarbeid i området i henhold til museumsreformen. Viktige samarbeidsorganer vil være de øvrige samiske museene, Sijte Jarngje, Røros museum, og samiske institusjoner på svensk side og andre samarbeidspartnere.

Sametinget har vedtatt i sak 32/02 "Sametingets politikk for det sørsamiske området" at Saemien Sijte og Sijte Jarngje skal videreutvikles til å ha en bred samisk kultursenterfunksjon i området. Dette innebærer at partene støtter Sametinget i sitt arbeid med realisering av utviklingen av Saemien Sijte. Det vises til Sametingets vedtak i sak 43/02.

Partene vil arbeide for videreutvikling av en kulturpark i tilknytning til Sijti Jarngje, Hattfjelldal. Parken skal fungere som en kunnskapsformidler av sørsamisk byggetradisjon.

Partene skal parallelt med dette arbeide for gode og allsidige møteplasser for samisk kultur i de tre regionene i det sørsamiske området.

7. Bibliotek

Partene skal bidra med gjensidig informasjon og veiledning, deltakelse på hverandres faglige biblioteksamlinger og samarbeide om kurs og andre opplæringstiltak i samisk litteratur, kultur og bibliotekjeneste for ansatte i skole- og folkebibliotekene.

Partene vil bidra til å utvikle det sørsamiske kompetansebiblioteket ved Sijti Jarngje. Virksomheten må bygges opp slik at biblioteket, i samarbeid med Sametingets bibliotek og Nordland fylkesbibliotek, kan være en aktiv aktør i sørsamisk kompetansebygging. Partene skal styrke og utvikle de sørsamiske bokbussene i Hattfjelldal og Sør-Trøndelag. Det er viktig at hele det sørsamiske området har et bokbussstilbud. Partene vil derfor arbeide for innkjøp av ny bokbuss i Sør-Trøndelag.

Partene vil arbeide for utvidelse og fornyelse av bokstammen i sørsamisk litteratur ved de sørsamiske bokbussene.

8. Teater

Teater er et viktig virkemiddel for styrking av sørsamisk kultur, språk, identitet og selvfølelse. Partene skal sammen arbeide for å sikre et forsvarlig driftsgrunnlag for Åarjelsaemien Teatre.

9. Kulturarrangementer og festivaler

Partene ser positivt på kultur- og idrettsarrangementer og festivaltiltak og vil arbeide for å styrke disse tiltakene i det sørsamiske området.

10. Bysamer

Partene vil samarbeide om økt fokus på bysamiske utfordringer og stimulere til samarbeid mellom storbyene.

11 Næringsutvikling

Partene vil samarbeide om utvikling, synliggjøring og konkretisering av samisk næringspolitikk.

Partene viser til samarbeidsavtale mellom Sametinget og Innovasjon Norge og vil bidra til oppfølging av avtalen.

Sametinget skal involveres i arbeidet med fylkesplanene og tilhørende plandokument for å kunne koordinere tiltak for utvikling av det sørsamiske samfunnet.

Partene erkjenner at det er viktig å tilrettelegge for småskalavirksomhet i de sørsamiske områdene. Partene vil samarbeide for å få til en bedre tilpassing av virkemidlene i regionen i forhold til småskalavirksomhet og kultur som næring.

Partene vil arbeide for styrking av samisk entreprenørskap.

Partene vil arbeide for en videreutvikling av reindrift som næring. Reindriften bidrar til viktig verdiskaping i det sørsamiske området i tillegg til å være en sentral kulturbærer. Partene vil støtte kulturbasert næringsutvikling for å sikre den sørsamiske reindriften kulturelle særpreg. Rovvilt og arealinngrep er en stor trussel mot reindriftnæringen. Partene vil samarbeide om tiltak som kan forebygge skadevirkningene.

Partene vil prioritere tiltak rettet mot ungdom og kvinner for å sikre fremtiden for sørsamisk reindrift.

Partene vil samarbeide om bruken av samisk kultur i reiselivssammenheng. Det er viktig å ivareta en ekthet og troverdighet i samsvar med samiske interesser, normer og skikker.

Partene er enig om å bidra til å utvikle duedtie til en levedyktig samisk næring og å bedre rammevilkårene for duedtie som kultur, fag og næring. For å styrke kompetanse og rekruttering til duedtienæringen vil partene legge til rette for veiledning og lærlingeordninger i faget.

12. Helse

Partene er enig om å arbeide for at den samiske befolkningen får et likeverdig og tilfredsstillende helse- og sosialtilbud.

Partene vil arbeide for å finne løsninger for permanent drift av prosjektet "Sørsamisk rådgivningstjeneste i helse- og sosial spørsmål i sørsamisk område".

13. Grenseregionalt/Internasjonalt samarbeid

Partene vil sette samiske spørsmål i Norge i et internasjonalt urfolksperspektiv. Partene skal samarbeide med länene på svensk side for å styrke den sørsamiske samfunnsutviklingen og for å få til en kompetanseutveksling.

Partene vil arbeide for at Interregsamarbeidet utvikles og styrkes.

2. Oppfølging

Det avholdes årlige møter på administrativt og politisk nivå. Hensikten med møtene er rapportering, samarbeid og samordning. Rapporteringsperioden følger kalenderåret. Samarbeidet gjennom denne avtalen skjer på frivillig basis mellom likeverdige parter. Avtalen er ikke til hinder for samarbeid som ikke

Utkast 26.januar 2010

er nevnt i denne avtalen. En del av temaene i avtalen kan ha varierende relevans og prioritet for de ulike partene.

Avtalen revideres hvert fjerde år og endringer i avtaleteksten kan bare foretas av partene.
Avtalen kan sies opp med 6 måneders varsel.

Enhver økonomisk forpliktelse knyttet til gjennomføring av det enkelte tiltak i avtalen forutsetter egne politiske behandlinger.

Denne avtalen er utstedt i 5 – fem – eksemplarer, hvorav partene beholder hvert sitt.

Sted, dato: _____ Sted, dato: _____ Sted, dato: _____

Sametinget Nord-Trøndelag fylkeskommune Nordland fylkeskommune

Egil Olli Alf Daniel Moen Odd Eriksen
President Fylkesrådsleder Fylkesrådsleder

Sted, dato: _____ Sted, dato: _____

Sør-Trøndelag fylkeskommune Hedmark fylkeskommune

Tore O. Sandvik
Fylkesordfører

Siv Tørudbakken
Fylkesrådsleder

Det sørsamiske området

Det sørsamiske området strekker seg over et stort geografisk område. Organisatorisk og politisk er dette et vanskelig område med ulikt bosettingsmønster og infrastruktur. Derfor har partene funnet det hensiktsmessig å dele området inn i tre regioner i en beskrivelse av området.

Region nord

Sørsamisk språkområde i Nordland fylke strekker seg fra Saltfjellet i nord til fylkesgrensen mot Nord-Trøndelag i sør, og utgjør en del av det sørsamiske fellesskapet. Reindriften har stor betydning for den samiske kulturen i dette området. I region nord er det en egen sameskole som er lokalisert til Hattfjelldal, hvor også Sijti Jarngje - Samisk Kultursenter for det sørsamiske området i Nordland er lokalisert. Senteret ble stiftet i 1984 og ble offisielt åpnet i mai 1987. Sijti Jarngje kan oversettes med begrepet "samesamfunnets midtpunkt". Virksomheten er informasjon, kursvirksomhet, kulturvern, innsamling, bearbeiding og utgivelse av bøker og publikasjoner vedrørende samisk historie. Sijti Jarngje har i samarbeid med Fylkesbiblioteket i Nordland ansvar for drift av samisk bokbuss. Det er et flersidig organisasjonsmiljø i denne regionen, fra duodji-organisasjoner til teater, nærings- og kulturorganisasjoner generelt. I det sørsamiske området i Nordland undervises det i sørsamisk på barne- og ungdomsskolenivå ved Sameskolen og ved enkelte kommunale barne- og ungdomsskoler. På videregående skoles nivå gis det også undervisning i samisk, og det er gjennomført undervisning i samisk som voksenopplæringskurs. Det er en barnehage i Hattfjelldal som har tilbud om samisk kultur- og språkstimulering. Kultursenteret i Hattfjelldal har et nært samarbeid, og et ansvar i forhold til den samiske kulturparken på Majavatn.

I det sørsamiske området drives det teatervirksomhet i regi av Åarjelsaemien Teatere/Sydsamisk Teater. Teateret ble stiftet i 1985 og er organisert som en organisasjon bestående av teaterinteresserte samer. Målet for arbeidet er å etablere permanent teatervirksomhet i de sørsamiske områdene i Norge.

Region midtre

Den midtre regionen av det sørsamiske området omfatter hovedsakelig hele Nord-Trøndelag fylke, med unntak av områdene nord for Folla fjorden og sør for E14 i Stjørdal og Meråker og med et tillegg av hele Fosenhalvøya. Den samiske bosettingen er svært spredt rundt omkring i hele fylket. Området har i alt 6 reinbeitedistrikt, som strekker seg over hele området. Det finnes sørsamer bosatt i de aller fleste kommuner i fylket.

Det finnes flere sørsamiske institusjoner i fylket:

Det sørsamiske museet/ kultursenteret Saemien Sijte i Snåsa kommune er en viktig institusjon. Saemien Sijte huser i dag institusjoner som Sametinget, Duotdie instituhta, Nord-Trøndelag Reinsamelag og Reindriftsadministrasjonen i Nord-Trøndelag. I denne regionen er det viktig at Saemien Sijte får bygd opp sin kompetanse og formidlingsevne slik at den kan være en premissleverandør i utviklingen av sørsamisk kultur, samfunnsoppbygging og næringsutvikling, samt at man får et servicekontor for reindriften. Partene ser det som viktig å få etablert et samisk språksenter i denne regionen tillagt Snåsa kommune.

Det er sørsamisk prest og prestekontor på Snåsa. Det er sameskole på Snåsa med grunnskoletilbud for fastboende og internatelever. I tillegg har man ved skolen en utstrakt virksomhet for fjernundervisningselever som også får tilbud om periodeopphold ved skolen og internatet. Det er også startet en sørsamisk barnehage ved skolen. NRK sameradioen befinner seg også på Snåsa.

Av øvrige tilbud knyttet til den sørsamiske befolkningen kan spesielt nevnes:

Grong videregående skole som har ansvar for morsmålsopplæring på sørsamisk. Det er tilsatt lærer i sørsamisk ved skolen. Det undervises i sørsamisk i egen elevgruppe på samme tid som skolen også gir opplæring innen sørsamisk til elever ved andre videregående skoler ved hjelp av bildetelefon.

Grong videregående skole tilbyr også duedtie som videregående kurs. Ved samarbeid med Duedtie Instituttet og yrkesutøverne kan elevene etter fullført kurs få videre fagopplæring/praksis for å avlegge svenneprøve. Olav Duun videregående skole har tilbud om opplæring innen reindriftsfaget.

Høyskolen i Nord-Trøndelag, avdeling Levanger har et særlig ansvar for å gi et utdanningstilbud i sørsamisk språk og kultur på høyskolenivå.

Region sør

Den sørlige delen strekker seg fra Meråker i nord til Engerdal i sør og Oppdal/Trollheimen i vest, også kalt Rørossamisk område. Området betraktes som en naturlig region som også omfatter svensk side med Røros som et naturlig senter.

Trondheim har en voksende samisk befolkning som følge av generell urbanisering og er en sentral utdanningsby for mange samiske ungdommer. 6. Februar i 2017 er det 100 år siden Trondheim var åsted for det første samiske landsmøtet. Trondheim kommune har vedtatt å sette ned et utvalg for å forberede jubileumsåret og arbeide med spørsmål knyttet til "Samisk rom i Trondheim".

Reindriften har det beste resultatet på landsbasis i dette området med potensiale for økt verdiskaping. Reindriftsforvaltningen for Sør-Trøndelag/Hedmark er stasjonert på Røros. Lokalavdelingene til de største samiske organisasjonene (NRL og Samiej Saervi) dekker både Hedmark og Sør-Trøndelag.

Det er ikke institusjoner underlagt Sametinget i denne regionen. Røros videregående skole, Rørosmuseet og lokale oppvekstsentra i Elgå og Brekken er sentrale enheter for å ivareta fylkeskommunenes og kommunenes ansvar for tjenestetilbudet for samene i området.

Elgå skole i Engerdal kommune i Hedmark er en fådelt barneskole med undervisningstilbud til norsk og sørsamiske elever. Sametinget tildelte Elgå skole et språkmotiveringsprosjekt for å revitalisere det sørsamiske språket. Prosjektet startet høsten 2001, og ble avsluttet våren 2006. I løpet av prosjektperioden ble det bygd opp og etablert et miljø for sørsamisk opplæring i Elgå, og tydeliggjorde et behov for en videreutvikling av språkmotiveringsprosjektet og en videre fagutvikling og forskning. Med midler fra stat, Sametinget og Hedmark fylkeskommune videreførte Elgå skole prosjektet i en 3-årsperiode. Elgå skole arbeider også med utvikling av læremidler for sørsamiske elever og har i tillegg fått prosjektmidler for utvikling av terminologi samfunnsfag.

Brekken oppvekst- og lokalsenter i Røros er gjennom prosjektet "Sørsamisk opplæring ved heimeskolen" utpekt som en av tre ressurskoler (Hattfjelldal og Snåsa) innen samisk undervisning i sørsamisk område. Brekken har i dag samisk- og temaundervisning etter samisk læreplan, og bistår andre grunnskoler i fylket.

Røros videregående skole har ansvar for tilsvarende undervisning på videregående skoles nivå i Sør-Trøndelag. Elever med opplæring i samisk er firedoblet de siste 5 årene. Skolen gir i år opplæring til 11 skoler i 3 ulike fylker og utgjør slik en ressurskole sørområdet.

Ut fra økende aktivitet og behov for mer systematisk tilrettelegging av opplæringstilbud, ble Ajege samisk språk og kompetansesenter etablert i 2005. Senteret avløste det 3-årige prosjektet Rørossamisk opplæringsprogram. Virksomheten ved Aajege er omfattende og konsentrert om språkarbeid og samiskrelatert opplæringstiltak på alle nivå sammen med nettverksbygging og informasjonsarbeid. Senteret er lokalisert ved Røros videregående skole og eies av Sør-Trøndelag fylkeskommune, Hedmark fylkeskommune og vertskommunen Røros. Aajege drives på en grunnfinansiering bevilget av eierne og Sametinget. I tillegg kommer inntjening gjennom salg av tjenester, opplæring i samisk og eksterne prosjekter. Rørossamisk område er det primære ansvarsområde, men senteret er leverandør av tjenester også utover det sørlige området.

Sør-Trøndelag fylkeskommune har tillagt Rørosmuseet et ansvar for bevaring og formidling av samisk kulturarv i regionen og opprettet en fast samisk fagstilling fra 2002. Glomdalsmuseet i Hedmark har et flerkulturelt kunnskaps- og kompetansesenter som prosjekt. Begge museene deltar i det nasjonale museumsnettverket for museer med ansvar for samisk kulturhistorie. Sør-Trøndelag fylkesbibliotek står for bokbusstilbudet i sør og utlånsvirksomheten er økende. Det arbeides med finansiering av ny bokbuss med utgangspunkt i Sør-Trøndelag.

Til sammen utgjør disse institusjonene et funksjonelt miljø. Det er et uttrykt ønske fra den samiske befolkningen i området å få videreutviklet og samlet flere funksjoner i et felles kultur-, kompetanse- og næringscenter, slik at man får utnyttet det tverrfaglige miljøet optimalt.